

Kişisel bilgisayarlar, akıllı telefonlar, navigasyon cihazları beynimizi küçültüyor mu? Uzmanlar yanıtladı Bizi aptallaştırıyor mu? Kişisel bilgisayarlar, akıllı telefonlar, navigasyon cihazları... Artık nereye dönsek gelişen bilgi teknolojilerinin ürünü bir medya aracıyla yüz yüzeyiz. Uzmanlar bu gelişmenin çocukları nasıl etkilediğini araştırdı.

Dijital veriler patladı gitti!

Sanal âlem büyük bir hızla büyüyor. Saatte üretilen ortalama elektronik veri adediyle ilgili tahmin bile yapmak imkansız hale geldi. Bilişimciler bu "veri patlamasını" kontrol edebilmek için yeni yöntemler arıyor.

Gençlik ekran başında

Ulm Üniversitesi Psikiyatri Bölümü öğretim görevlilerinden Prof. Manfred Spitzer, evlere giren bilgi teknolojilerinin genç kuşaklara ciddi zarar verdiği inaniyor. Prof. Spitzer, kişisel bilgisayar ve playstation gibi oyun konsollarını "öğrenmeyi önleyici makineler" olarak tanımlıyor:

"İki, üç yaşına gelene kadar çocukların ekranlı medya araçlarından öğrenebileceği hiçbir şey yok. Çocuk buna rağmen bu medya araçlarının karşısına geçerse konuşma bozukluğu ortaya çıkar, ki bu da kanıtlanmıştır. Bir, iki ya da üçüncü sınıfa giden bir çocuğa oyun konsoluyla birlikte kötü notlar ve derslerde sorunlar da hediye ediyorsunuz. 15 yaşındaki bir çocuğun odasındaki bilgisayar, derslerine iyi değil, olumsuz yönde katkı yapar. Bu da 250 bin öğrencinin katıldığı bir PISA araştırmasıyla kanıtlanmıştır."

"Kullanılmayan beyin küçülüyor"

Prof. Spitzer'e göre genç kuşaklar dijital cihazlarla çok fazla vakit geçiriyor. Spitzer, bu gelişmenin gençlerin eğitim süreçlerine darbe vurduğuna inaniyor. Prof. Manfred Spitzer, bilgisayarın normalde insan beyninin düzenlediği zihinsel faaliyetleri üstlendiğine de dikkat çekiyor. Oysa beynimizi "akıllı" hale getiren, dinç tutan işte tam da bu zihinsel faaliyetler.

Spitzer, beynimizi bir kasın performansı ile kıyaslıyor. Egzersizlerle zinde tutulmayan bir kas nasıl zamanla erirse beyin de "kullanılmamaktan" ötürü etkileniyor. Prof. Manfred Spitzer, sürekli navigasyon cihazı kullanan bir kişinin yön duygusunun zamanla çaptan düştüğünü, hatta beynin ilgili bölümü hipokampusun küçüldüğünü savunuyor.

Prof. Spitzer'in bilgisayar karşıtı tutumu bazı eğitimciler tarafından eleştiriliyor. Mainz Üniversitesi'nde medya pedagojisi dersleri veren Prof. Stefan Aufenanger, aşırıya kaçmadan, eğitimde yeni medya araçlarını kullanmak gerektiğini belirtiyor:

"Bazı aşırı meraklı ebeveynler var, çocukları bu işlere ne kadar erken girişirse, ileride mesleki şansları o kadar iyi

olur diye düşünüyorlar. Bu tamamen saçmalık."

Prof. Stefan Aufenanger, uygun yöntemlerin tercih edilmesi durumunda yeni medya araçlarının öğrenmede daha önce gündemde olmayan boyutlara kapı aralayacağını belirtiyor:

"Bilgisayar çok daha fazla görsel malzeme sunuyor. Denemelere imkân tanıyor. Belli koşullar değiştirildiğinde bunun sonuçları ne olur? Bunun üzerine kafa yorabiliyorsunuz. Bilgisayar ortamında bir kentin ve işleyişinin simüle edildiği oyunları düşünün. Bütün bunları bilgisayar sunuyor."

"Medya aracını şeytanlaştırmayın"

Avrupa'nın en büyük eğitim fuarı didacta'nın genel müdürü, eğitimci Wassilios Fthenakis ise yeni medya araçlarının şeytanlaştırılmasına karşı çıkıyor:

"Şimdiye kadar yapılan araştırmalar medya aracının kendisinin zararlı olduğuna dair bir kanıt ortaya koymadı. İçerik ya da medyanın kullanım süresinin verdiği zarardan söz edilebilir. Sözkonusu medya aracının belli bir yaş grubuna uygun olup olmadığı tartışılabilir. Tartışmada yalnızca medya aracının kendisine odaklanırsanız, belirleyici önemdeki faktörleri gözden kaçırsınız."

Wassilios Fthenakis, bu alanda ebeveynlerin payına önemli bir sorumluluk payı düştüğüne inanıyor. Fthenakis, yasaklamanın çözüm olmadığına inanıyor. Uzmanlara göre ekran karşısında fazla zaman geçiren gencin elinden bilgisayarını almak doğru değil. Wassilios Fthenakis'a göre yasaklama yerine diyalog tercih edilmeli:

"Medya araçlarını kötüleyeceğimize çocukların erken yaştan itibaren alışmasını sağlamalıyız. Ancak bu iş sadece piyasaya bırakılmamalı. Bu noktada eğitim sisteminin de sağlayacağı önemli bir katkı payı görüyorum." (Deutsche Welle Türkçe) 13.8.2012